

människor är direkt och indirekt medicinska, psykologiska och ekonomiska. Jag möter patienter som lider av detta varje vecka i mitt arbete som cancerläkare.

Att rättsskyddet för cancersjuka försämras alltmör har naturligtvis en rad orsaker. En bristande folkbildning om vetenskap tror jag är en förutsättning för att den retorik som försäljare av overksamma medel framför i annonser och på textplats t ex i veckotidningar, och som till vissa delar återfinns i delbetänkandet "injektion av naturmedel" från alternativmedicinkommitten, inte direkt genomskådas av allmänheten. Man har exempelvis lyckats med att få den juridiska termen "naturmedel" av många att användas som om det vore en medicinsk term. Verksam behandling benämns ibland med termer som har negativ klang, t ex "skolmedicin" eller "konventionell behandling".

Sociologiskt kanske det försämrade rättsskyddet för cancersjuka kan förklaras av att ingen politisk kraft har något starkt intresse av att stoppa försäljningen av overksamma medel. I USA arbetar t ex fristående

konsumentorganisationer kraftfullt mot kvacksalveri. Sverige har ingen fristående konsumentorganisation, inte heller någon förening som organiserar landets cancersjuka individer.

Psykologiska effekter (halmstrå) åberopas ofta när det växande utbudet av medel utan bevisad effekt med nu gällande vetenskapliga kriterier till cancersjuka försvaras. Tyvärr har ingen undersökt systematiskt vilken total effekt för landets cancersjuka som försäljningen av overksamma medel utanför samhällets sjukvård har psykologiskt.

Jag tror det är viktigt med folkbildning kring dessa frågor och att vi t ex arbetar för ett adekvat språkbruk när ovan relaterade företeelser beskrivs.

Det ovan nämnda delbetänkandet uppvisar en djup okunnighet om vad vetenskap är och vid läsandet av detta olyckliga dokument blev jag än mer övertygad om att vår förening verkligen behövs. På kort sikt tror jag det blir svårt att påverka situationen men kanske vi kan förändra läget på lång sikt.

Gunnar Steineck

Verksamhetsberättelse

1985 för Vetenskap och folkbildning

Antalet medlemmar var 119 vid årets ingång och 187 vid årets slut.

Styrelsen har under året bestått av Sven Ove Hansson (ordförande), Berndt Brehmer (suppl), Lena Carlsson (vice ordförande), Gunnar Englund (suppl, vice sekreterare), Sten Ewerth (suppl), Svante Jansson (sekreterare), Martin Koff (suppl), Gunnar Steineck, och Jonas Söderström (kassör).

Styrelsen har under året haft 7 protokollförda sammanträden.

Lena Carlsson har varit redaktör för Folkvett. För nr 1 och 2 var Lena Carlsson ansvarig utgivare, och för nr 3 Sven Ove Hansson.

Revisorer har varit Åke Ek och Rune Lindkvist. Revisorssuppleanter har Bodil Wallin och Pelle Palm varit.

Valberedningen har bestått av Per Molander (sammanställande), Ulf Ivarsson och Gertrud Westerfors.

Folkvett

Folkvett utkom under året med 3 nummer. De var alla tre temanummer, nämligen om kreationism, liv efter döden resp scientologi. Det sistnämnda nummeret var ett samarbetsprojekt med föreningen FRI, som bildats av anhängare till sektmedlemmar. Nr 4 utkom under början av 1986.

Under året fick vi ett engångsbidrag på 30 000 från naturvetenskapliga forskningsrådet till Folkvett, avseende 1986. Vad som kan göras av detta, och hur vi kan utveckla tidskriften, blir en fråga om vilka insatser föreningens medlemmar är beredda att göra.

Möten

Under januari t o m april hade föreningen en föreläsningsserie i Stockholm, i samarbete med ABF-Stockholm. Föreläsare var Sven Ove Hansson ("Att skilja mellan vetenskap och bluff"), Gunnar Steineck ("Är den alternativa medicinen något alternativ"), Nils Trowald ("Att luras") och Curt Roslund ("Astrologi - humbug eller vetenskap?"). Alla föredragen var välbesökta. Flest åhörare, 83 personer, kom det till astrologiföredraget. Serien avslutades med en diskussion om vetenskapen i folkbildningen.

Under året hölls två medlemsmöten. Den 12 februari hölls ett årsmöte i anslutning till ett av de offentliga föredragen i Stockholm. Den 28 november hade vi ett medlemsmöte, också i Stockholm, där Lennart Melin talade om "Psykoterapi och vetenskap".

Ekonomi

Medlemsavgiften var under året 75 kr. Vid årets ingång var kassabehållningen ca 9 000:-, och vid dess utgång ca 17 000:-. Den största utgiftsposten

för föreningen är tidskriften Folkvett, som kostar ca 2 000:- per nummer att producera och skicka ut.

Övrigt

Föreningen var genom sin ordförande representerad på CSICOPs möte i juni London. (Se Folkvett nr 2/85.) Styrelsen har också per korrespondens upprätthållit och utvecklat kontakterna med likasinnade organisationer i andra länder.

Föreningen har uppmärksamats i massmedia i ett flertal sammanhang. Under våren hade t ex Dagens Nyheter en lång artikelserie på Insidan, med det passande namnet "Folkvett". Bl a framträdde våra föreningsmedlemmar Nils Edelman (17/5), Sven Ove Hansson (7/5 och 7/6), Ola Inge (8/5) och Nils Trowald (21/5).

Medlemmar i föreningen har tagit upp en debatt om bibliotekens klassificering av pseudovetenskap. Kravet på att särskilja pseudovetenskap från egentliga faktaböcker har i väsentlig utsträckning tillgodosetts i det nya klassifikationssystem som togs i bruk under året. (Se ledaren i Folkvett nr 4/85.)

Under året har föreningsmedlemmar också deltagit i åtskilliga andra debatter om pseudovetenskap och om vetenskapens ställning i samhället. Huvuddelen av dessa inlägg finns refererade i Folkvett, där också mer finns att läsa om verksamheten under året.

Styrelsen

(forts från sid 16)

Ett exempel: De återger med gillande (s 53-54) teorin att det skulle finnas ett samband mellan den Newtonska fysiken och det framväxande kapitalistiska penningssystemet. I Newtons fysik har varje föremål en exakt vikt, som kan uttryckas med ett tal, och alla relationer mellan föremål kan uttryckas med hjälp av dessa tal. På motsvarande sätt har varje föremål i kapitalismen ett värde som kan uttryc-

kas med ett tal, och detta tal ligger till grund för alla dess relationer (i handeln) mellan olika föremål.

Detta resonemang är naturligtvis nonsens, bl a av det banala skälet att penningekonomin är tusentals år äldre än Newtons fysik. Skönhetsfläckar av detta slag hindrar dock inte att denna bok är den bästa tillgängliga informationskällan om den biologiska determinismen.

Sven Ove Hansson

